Onderzoeksprogramma 2023

Rekenkamer Amsterdam

31 JANUARI 2023

DEFINITIEF

Dit onderzoeksprogramma is een document van de Rekenkamer Amsterdam.

U kunt het digitale document raadplegen op onze website.

Inhoud

Inleiding 2
Zeven thema's voor nieuwe onderzoeken in 2023 3
1 Klimaat en duurzaamheid 3
2 Gemeentelijke financiën 4
3 Afval en reiniging 4
4 Voorzieningenniveau in een groeiende stad 5
5 Inrichting en onderhoud openbare ruimte 5
6 Bestaanszekerheid 6
7 Kansengelijkheid ('horizontaal thema') 6
Werkwijze onderzoeksprogramma 7
8 Methodiek voor selectie thema's 7
9 Starten met onderzoeken vanuit thema's 8
Lopende en afgeronde onderzoeken 10
10 Lopende onderzoeken per 31 december 2022 10
11 Afgeronde onderzoeken in 2022 11
Eindnoten 12

Inleiding

Dit is het onderzoeksprogramma van de Rekenkamer Amsterdam voor 2023. In dit onderzoeksprogramma presenteren we de thema's die we als leidraad zullen hanteren voor nieuwe onderzoeken in 2023:

1. Klimaat en duurzaamheid
2. Gemeentelijke financiën
3. Afval en reiniging
4. Voorzieningenniveau in een groeiende stad
5. Inrichting en onderhoud openbare ruimte
6. Bestaanszekerheid
7. Kansengelijkheid (horizontaal thema)

Daarnaast geven we in dit document informatie over de wijze waarop dit onderzoeksprogramma tot stand is gekomen en de rol die de thema's zullen spelen bij het daadwerkelijk starten van nieuwe onderzoeken.

Tot slot bevat het onderzoeksprogramma een beknopt overzicht van de lopende onderzoeken per 31 december 2022 en afgeronde onderzoeken in 2022. Het gaat om zeven lopende onderzoeken:

1. Preventieve jeugdhulp in Amsterdam
2. Algoritmen
3. Beheer en onderhoud bruggen
4. Gebiedsontwikkeling en betaalbare woningen
5. Behoud betaalbare woningen. Toezicht op afspraken met private partijen
6. Opvolgingsonderzoek
7. Indicatoren discriminatie

En drie afgeronde onderzoeken in 2022:

1. Ambities Coalitieakkoord 2018-2022
2. Openbaar maken van overheidsinformatie in Amsterdam
3. Participatieparagraaf

Zeven thema's voor nieuwe onderzoeken in 2023

We starten in 2023 nieuwe onderzoeken op zes verschillende thema's. Deze thema's staan hieronder kort uitgewerkt. De thema's dienen voor ons als leidraad; wat we concreet binnen elk thema gaan onderzoeken, zullen we aan de hand van een verkenning per thema bepalen. Het laatste, zevende, thema is een afwijkend thema. Dit zogenoemde 'horizontale thema' leidt niet tot een afzonderlijk onderzoek, maar vormt een aandachtspunt dat we in meerdere onderzoeken terug willen laten komen. We houden in onze onderzoeksprogrammering tot slot enige ruimte zodat we kunnen inspringen op actualiteiten en onderzoeken in breder verband kunnen starten zoals met de G4-rekenkamers en het DoeMee-onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR).[a]

Toelichting op beschrijvingen van thema's
De beschrijvingen geven beknopt weer wat het thema omvat. Voor deze thema's hebben wij uiteenlopende bronnen geraadpleegd die gegroepeerd zijn in vier verschillende invalshoeken op de stad Amsterdam: het college, de gemeenteraad, de Amsterdammers en de buitenwereld. Vanuit deze verschillende invalshoeken geven wij voorbeelden die het belang van het thema onderstrepen. Meer over deze invalshoeken en de totstandkoming van deze thema's is te lezen in de sectie over onze werkwijze.

1 Klimaat en duurzaamheid

Klimaatbestendigheid en verduurzaming van de stad en inspanningen van de gemeente
Het klimaatbestendig maken en het verduurzamen van de stad is een veelzijdig en omvangrijk onderwerp. Het gaat onder meer om de impact van klimaatverandering op de stad, maatregelen om de stad meer klimaatbestendig te maken en maatregelen om de stad meer duurzaam te maken. Onderwerpen zoals energiebesparing, duurzaam inkopen, biodiversiteit en hitteplannen hangen hiermee samen, net als bijvoorbeeld het beleid rondom het kappen en planten van bomen. Het belang van dit thema blijkt duidelijk uit alle verschillende invalshoeken. Zo zagen we dat de gemeenteraad regelmatig schriftelijke vragen stelt over onder meer biodiversiteit en de impact van klimaatverandering op de stad. Het belang van energiebesparing en -transitie bij burgers en bedrijven en van maatschappelijk verantwoord inkopen door gemeenten wordt benadrukt door bijvoorbeeld VNG en het Rijk.[1] Maar het gaat ook om zaken die letterlijk dicht bij de Amsterdammer staan: in de stadsdelen stond het onderwerp '(herplant) bomen' met regelmaat op de agenda. Het belang van het thema klimaat en duurzaamheid - en de

[a] Voor 2023 overwegen wij deelname aan een benchmarkonderzoek naar klachtenafhandeling dat wordt georganiseerd door de NVRR in samenspraak met de (nationale) ombudsman.

omvattendheid ervan - blijkt ook uit reacties van Amsterdammers. Zij vinden het thema belangrijk: van al onze panelleden noemt 50% deze onderwerpen in de top 5 van door ons te onderzoeken onderwerpen.[2] Amsterdammers geven daarbij veel en diverse onderzoeksuggesties mee: van energietransitie tot hitteplan, van (effecten van) het bomenbeleid tot verduurzaming van gebouwen en voorzieningen.[3] Het college hecht ook groot belang aan klimaatbestendigheid en verduurzaming en zet onder meer in op verduurzaming bij burgers, ondernemers, bedrijven en binnen de eigen organisatie. En het wil dat Amsterdam een stad is die goed omgaat met de effecten van klimaatverandering, zoals wateroverlast en verandering van biodiversiteit.[4]

2 Gemeentelijke financiën

Zicht op financiële vraagstukken en de betekenis daarvan voor de stad
Om haar kaderstellende en controlerende taak te kunnen vervullen is het voor de gemeenteraad essentieel om zicht te hebben op financiële vraagstukken en de betekenis daarvan voor de stad. Hiervoor heeft de raad begrijpelijke en navolgbare financiële (verantwoordings)informatie vanuit het college nodig. Dit is een vraagstuk dat nog steeds speelt. Zo geven diverse raadsfracties aan dat het lastig is om financiële stukken te doorgronden en financiële ontwikkelingen te beoordelen.[5] Tegelijkertijd staan financiële vraagstukken bij het huidige college hoog op de agenda. Het college staat voor grote opgaven, ziet smalle en onzekere financiële marges om die te verwezenlijken en voorziet vanaf 2026 een tekort in de begroting van € 90 miljoen door een (mogelijke) teruggang in de bijdrage van het Rijk.[6] Deze mogelijke teruggang wordt ook door VNG gesignaleerd.[7] In het licht hiervan en de wens om meer begrotings- en investeringsruimte te scheppen heeft het college onder meer een bestuursopdracht gegeven tot het ontwikkelen van beleids-, investerings- en uitvoeringsopties.[8]

3 Afval en reiniging

Het inzamelen van afval en het schoonhouden van de stad
Amsterdam wil in 2050 een afvalvrije stad zijn met schone straten en pleinen. Een stad waar bewoners en ondernemers minder afval produceren.[9] Vooralsnog stijgt de hoeveelheid huishoudelijk afval en zwerfafval in de stad[10], net als het aantal overlastmeldingen over afval.[11] En er zijn zorgen over het functioneren van de gemeentelijke dienst die verantwoordelijk is voor de afvalinzameling.[12] Verschillende raadsfracties droegen ons dit thema aan als onderwerp waar zij zich zorgen over maken.[13] Ook bij Amsterdammers speelt dit thema. Zij geven het schoonhouden van de straten weliswaar een kleine voldoende (6 á 7)[14], maar tegelijkertijd maken zij zich zorgen over het thema afval en reiniging en hebben ze ons hier veel onderzoeksuggesties voor gedaan. Deze gingen met name over het schoonhouden van de openbare ruimte en de handhaving van afvaloverlast op straat.[15] Om toe te werken naar een schone en afvalvrije stad

investeert het college in verschillende programma's en maatregelen waarin ook Amsterdammers en de stadsdelen een expliciete rol hebben.[16]

4 Voorzieningenniveau in een groeiende stad

De gemeentelijke publieke voorzieningen en de toenemende vraag door groei van de stad
De Amsterdamse bevolking groeit gestaag en passeert naar verwachting in 2030 de grens van één miljoen inwoners.[17] Een groeiend inwoneraantal betekent dat er niet alleen woningen nodig zijn, maar ook parken, speel- en sportvoorzieningen. En dat er nieuwe schoolgebouwen, culturele en andere maatschappelijke voorzieningen zoals buurt-, zorg- en welzijnsvoorzieningen bij moeten komen.[18] In de inclusieve stad die Amsterdam wil zijn, zijn de bereikbaarheid en toegankelijkheid van al deze voorzieningen van belang.[19] Dit thema speelde zowel bij raadsfracties als bij Amsterdammers, en ook het college ziet hier risico's. Verschillende raadsfracties en Amsterdammers[20] maken zich druk om de effecten van de groei van de stad op het voorzieningenniveau, en op de bereikbaarheid en toegankelijkheid ervan. Ze vragen zich af of er wel voldoende voorzieningen zijn en of de stad de verwachte verdere groei en verdichting wel aankan. Tot slot wordt ook in de Amsterdamse *Begroting 2023* door het college het risico gesignaleerd dat er geen 'complete stad' gebouwd wordt, vanwege onvoldoende middelen voor maatschappelijke voorzieningen.[21]

5 Inrichting en onderhoud openbare ruimte

Staat van de openbare ruimte in de stad en de toegankelijkheid daarvan
Amsterdam werkt aan een duurzame en functionele openbare ruimte waar je prettig kunt lopen, fietsen, spelen, ontspannen en ontmoeten.[22] De inrichting en het beheer van de openbare ruimte zijn gericht op mooi, toegankelijk en veilig.[23b] Amsterdammers zijn over het onderhoud van de straten redelijk tevreden (gemiddeld 6,7)[24] en 77% van de Amsterdammers vindt dat het buiten goed verlicht is.[25] Toch maken Amsterdammers zich ook zorgen over dit thema, zoals blijkt uit de aan ons gedane onderzoeksuggesties over bijvoorbeeld de kwaliteit van stoepen en de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor kwetsbare groepen.[26] Ook bij diverse raadsfracties speelt dit thema. Zo deden zij ons de suggestie om aandacht te geven aan het (langlopende) onderhoud in de openbare ruimte, in het bijzonder aan bruggen en kades. In de stadsdelen wordt vaak gesproken over (her)inrichting van straten en pleinen en over het gebruik van openbare ruimte voor bijvoorbeeld terrassen. Ook uit de begroting blijken zorgpunten ten aanzien van de openbare ruimte. In de *Begroting 2023* wordt achterstallig onderhoud in de openbare ruimte gesignaleerd: bij onder meer kades, bruggen en verhardingen voldoet verouderd

[b] De gemeente wil ook een schone openbare ruimte, zie thema Afval en reiniging.

areaal onvoldoende aan de veiligheidswetgeving. Het college zegt prioriteit te geven aan het inhalen van deze achterstand.[27]

6 Bestaanszekerheid

Inspanningen van de gemeente om inwoners van de stad bestaanszekerheid te bieden
Een gebrek aan geld door armoede of schulden zorgt er vaak voor dat mensen in een vicieuze cirkel van problemen terechtkomen en niet langer volwaardig meedoen in de samenleving. In 2019 hadden 82.900 Amsterdamse huishoudens een laag inkomen[c] (zo'n 20% van alle huishoudens) en 38.800 huishoudens hadden een bijstandsuitkering. Dit aantal is eind 2020 gestegen naar 40.400.[28] In oktober 2020 had 10,6% van de Amsterdamse huishoudens een problematische schuld.[29d] Het college wil bestaanszekerheid van Amsterdammers vergroten. Het richt zich daarvoor op het wegnemen van belemmeringen door armoede via onder meer een groot aantal regelingen en voorzieningen voor verschillende doelgroepen zoals kinderen, ouderen en werkende minima. En het college biedt ondersteuning aan Amsterdammers wiens bestaanszekerheid onder druk staat doordat zij geen geschikt werk kunnen vinden. De relevantie van dit thema blijkt uit de investeringen die het college doet op het gebied van armoede en bestaanszekerheid[30], maar ook uit het belang dat een aantal raadsfracties hecht aan heldere informatie om het beleid te kunnen beoordelen[31] en de rijksmiddelen die de gemeente ontvangt om armoede aan te pakken.[e]

7 Kansengelijkheid ('horizontaal thema')

Kansengelijkheid betekent dat iedereen toegang tot ontwikkelingsmogelijkheden heeft en volwaardig sociaal en economisch mee kan doen in de samenleving. Ongelijkheid doet zich voor op veel verschillende gebieden en mensen kunnen door diverse oorzaken in een kwetsbare positie verkeren waardoor ze minder kansen hebben. Ook in Amsterdam zijn de kansenongelijkheid en de daaruit voortkomende verschillen groot.[32] Het college wil gelijke kansen voor alle Amsterdammers en stelt daarom het principe 'ongelijk investeren voor gelijke kansen' als leidend voor zijn handelen.[33] De raad debatteert met regelmaat over kansen(on)gelijkheid en stelt er vragen over op diverse terreinen zoals energiearmoede en veiligheid.[34] Tot slot maken Amsterdammers zich zorgen over dit onderwerp. Zij deden ons onderzoeksuggesties over (kansen)ongelijkheid op veel beleidsterreinen (waaronder onderwijs, wonen, algemene voorzieningen, openbaar vervoer, zorg en werk) en voor verschillende kwetsbare groepen (onder andere kinderen, ouderen, mensen met een lage(re) sociaal-economische status, lage(re) opleiding en/of niet-Westerse migratieachtergrond, statushouders en mensen met een beperking).[35]

---

[c] Tot 120% van het sociaal minimum.
[d] Het gaat hier om geregistreerde schulden.
[e] De rijksmiddelen zijn met name om het aantal kinderen dat opgroeit in armoede te verminderen.

Werkwijze onderzoeksprogramma

In dit onderzoeksprogramma presenteren we thema's die als leidraad functioneren voor het starten van nieuwe onderzoeken in 2023. Dit is een nieuwe en andere werkwijze dan wij voorheen volgden. Voorheen programmeerden we voor elk jaar de precieze onderzoeksonderwerpen die we verwachtten te onderzoeken. Met deze nieuwe werkwijze willen wij meer ruimte voor flexibiliteit bij het opzetten van onderzoeken mogelijk maken. Daarmee verwachten wij dat we bij het starten van onderzoeken beter rekening kunnen houden met actuele ontwikkelingen. Dit kan zich bijvoorbeeld vertalen in de keuzes die we maken in de onderzoeksrichting en afbakening van onderzoeken. Tegelijkertijd maken deze thema's wel zichtbaar welke (beleids)terreinen het komende jaar naar verwachting onze aandacht zullen krijgen.

Hierna gaan we achtereenvolgens beknopt in op onze methodiek bij het selecteren van thema's en hoe we daadwerkelijk de thema's gaan vertalen naar te starten onderzoeken.

8 Methodiek voor selectie thema's

Om tot onze selectie van thema's voor dit onderzoeksprogramma te komen hebben we ons zo systematisch en breed mogelijk georiënteerd op vraagstukken die spelen in Amsterdam. Dat deden we vanuit vier invalshoeken: de raad, het college, de Amsterdammer en de buitenwereld. Voor elk van deze invalshoeken raadpleegden wij een of meerdere bronnen en zochten we vraagstukken die opvielen doordat ze bij meerdere invalshoeken terugkwamen. Deze oriëntatie voerden wij grotendeels in november 2022 uit. Concreet hebben wij de volgende bronnen geraadpleegd:

- Invalshoek: de raad
  - Consultatie raadsfracties: we spraken in het najaar met diverse raadsfracties en vertegenwoordigers daarvan over vraagstukken die zich zouden lenen voor onderzoek.
  - Analyse schriftelijke vragen: we analyseerden de onderwerpen van ingediende schriftelijke vragen in de periode januari 2021-november 2022.
  - Agenda stadsdelen: we keken naar veel voorkomende onderwerpen op de agenda van de stadsdeelcommissies in de periode november 2021-november 2022.
- Invalshoek: het college
  - Coalitieakkoord: we maakten een analyse van de vraagstukken die extra nadruk kregen in het nieuwe coalitieakkoord voor de periode 2022-2026.
  - P&C-documenten: we onderzochten welke ontwikkelingen en vraagstukken werden benadrukt in de *Begroting 2023* en andere planning- en controldocumenten.

- Invalshoek: de Amsterdammer
  - Burgerpanel: we vroegen ons panel van duizend Amsterdammers welke vraagstukken zij graag door ons onderzocht willen hebben.
  - Campagne: we hielden een campagne - online en in print - waarbij Amsterdammers voorstellen voor onderzoeken konden indienen.
  - Ombudsman: we spraken met de Ombudsman Metropool Amsterdam over vraagstukken die hij veelvuldig is tegengekomen in de Amsterdamse praktijk.
- Invalshoek: de buitenwereld
  - Rijksbegroting/VNG: we bekeken de grootste knelpunten die de VNG signaleerde in de Bijzondere ledenbrief VNG over de *Rijksbegroting 2023 en de gevolgen voor gemeenten*.
  - NVRR: we keken naar wat veelvoorkomende onderwerpen van onderzoek zijn van rekenkamer(commissie)s in andere gemeenten.
  - Wet- en regelgeving: we analyseerden de belangrijkste (aankomende) ontwikkelingen op het vlak van wet- en regelgeving.

Vervolgens maakten wij een keuze uit de vraagstukken die uit deze verschillende invalshoeken naar voren kwamen. Daarvoor richtten wij ons op vraagstukken die speelden bij meerdere invalshoeken en in het bijzonder op vraagstukken die (ook) bij de raad en de Amsterdammer opvielen. Bij de uiteindelijke keuze van thema's streefden we een spreiding over de verschillende beleidsterreinen van de gemeente na. Ook wogen we bij deze keuze onze eigen inzichten over relevante vraagstukken mee. Tot slot hielden we bij de keuze rekening met onze lopende onderzoeken. Thema's die overduidelijk van groot belang zijn, maar waarbinnen reeds onderzoek van ons loopt, hebben we niet opgenomen als thema voor 2023. Het gaat dan bijvoorbeeld om het vraagstuk van de Amsterdamse woningmarkt waarbinnen op dit moment twee onderzoeken door ons worden uitgevoerd.

9 Starten met onderzoeken vanuit thema's

De thema's in dit onderzoeksprogramma vormen een leidraad voor het starten van onderzoeken in 2023. Concreet houdt dat in dat wij ernaar streven om gedurende het jaar onderzoeken te starten naar een (of meer) specifiek(e) onderwerp(en) binnen deze thema's. Het kan voorkomen dat we soms afwijken van de thema's uit dit onderzoeksprogramma. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als er sprake is van actuele ontwikkelingen waar we op in willen spelen met onderzoek. Een ander voorbeeld van een mogelijke afwijking van de gekozen thema's is als de raad ons vraagt een verzoekonderzoek uit te voeren. Daarnaast willen wij de mogelijkheid openhouden voor onderzoeken in samenwerking met andere rekenkamers.

Om te bepalen waar we binnen een thema precies onderzoek naar gaan doen, voeren we verkenningen uit. Het doel van deze verkenningen is om te bepalen welke onderwerpen zich binnen het thema lenen voor onderzoek. Bij deze verkenningen richten we ons allereerst op alle suggesties voor onderzoek die wij hebben verzameld in onze groslijst.

Maar we kijken ook breder en verzamelen aanvullende informatie over mogelijk onderzoekswaardige onderwerpen. Uiteindelijk kiezen we het onderwerp dat naar ons inzicht het meest passend is voor verder onderzoek (zie kader *Uitgangspunten bij het selecteren van onderzoeksonderwerpen*). Het kan voorkomen dat we meer dan één onderwerp uitkiezen voor een onderzoek. Zodra wij een onderwerp hebben uitgekozen zullen wij dit kenbaar maken door het publiceren van een onderzoeksopzet. De actuele status van door ons gestarte onderzoeken is te raadplegen op onze website. Daarnaast zullen wij medio 2023 een overzicht publiceren van door ons gestarte onderzoeken tot dan toe.

Uitgangspunten bij het selecteren van onderzoeksonderwerpen
Bij het selecteren en afwegen van onderzoeksonderwerpen hanteren wij de volgende uitgangspunten:[f]

- Het onderwerp past binnen onze wettelijke taak en wij zijn bevoegd om de doelmatigheid, doeltreffend en rechtmatigheid van een onderwerp te onderzoeken.
- Het onderwerp heeft een financieel, organisatorisch, maatschappelijk of bestuurlijk belang of de gemeente loopt risico's.
- Het onderwerp is van invloed op het functioneren van raadsleden, raakt burgers, bedrijven of organisaties, of is van invloed op het intern functioneren van de gemeentelijke organisatie of het gemeentebestuur. Onderwerpen die door raadsleden of externe partijen - waaronder burgers - worden aangedragen, nemen we mee in onze afweging om een onderwerp te selecteren.
- Het onderwerp is van toegevoegde waarde voor de gemeenteraad, burgers of de ambtelijke organisatie. Dat betekent dat het onderzoek naar onze verwachting bijdraagt aan het verbeteren van het functioneren van de gemeente. Ook moet de verwachting zijn dat het onderwerp nieuwe informatie oplevert. Het onderwerp is recent niet al onderzocht in vergelijkbare vorm.
- We houden ruimte voor bewuste willekeur, zodat ook onderwerpen die op bovenstaande uitgangspunten niet in aanmerking zouden komen voor selectie en daardoor altijd onderbelicht blijven, toch geselecteerd kunnen worden.
- We houden bij het selecteren van een onderwerp ook rekening met onze eigen efficiëntie en effectiviteit, en maken daarbij de afweging of de in te zetten middelen ook opwegen tegen het verwachte onderzoeksresultaat.

[f] Een deel van deze uitgangspunten heeft ook bij de selectie van thema's een rol gespeeld.

Lopende en afgeronde onderzoeken

10 Lopende onderzoeken per 31 december 2022

De volgende onderzoeken waren per 31 december 2022 in voorbereiding, in uitvoering of in afronding. We verwachten, met uitzondering van het onderzoek *Gebiedsontwikkeling en betaalbare woningen*, alle lopende onderzoek in 2023 af te ronden:[g]

- Preventieve jeugdhulp in Amsterdam: In dit onderzoek staan de Ouder- en Kindteams centraal waarbij wij nagaan hoe zij het preventieve jeugdbeleid uitvoeren, waar zij daarbij tegenaan lopen en op welke manier de gemeente invloed uitoefent op deze uitvoeringspraktijk.
- Algoritmen: In dit onderzoek gaat het om de vraag in hoeverre het Amsterdamse beheerskader voor algoritmen toereikend is voor een verantwoorde toepassing van algoritmen en welke lessen getrokken kunnen worden over het toepassen van algoritmen in de Amsterdamse praktijk.
- Beheer en onderhoud bruggen: Dit is een opvolgingsonderzoek naar het eerdere onderzoek uit 2015. In dit opvolgingsonderzoek gaan we na op welke wijze het college in Amsterdam invulling heeft gegeven aan de aanbevelingen van destijds die gericht zijn op doelmatig en doeltreffend beleid voor het beheer en onderhoud van bruggen.
- Gebiedsontwikkeling en betaalbare woningen: In dit onderzoek gaan we na wat er komt kijken bij het bouwen van betaalbare woningen in gebiedsontwikkelingen. Het doel hiervan is om lessen te trekken voor de toekomstige woningbouwproductie in Amsterdam. Dit onderzoek voeren we uit in delen waarbij we telkens een casus onderzoeken.[h]
- Behoud betaalbare huurwoningen. Toezicht op afspraken met private partijen: Dit onderzoek richt zich op de mate waarin de gemeente grip heeft op de naleving van afspraken met private partijen over de hoogte van de huur en het niet mogen verkopen van gebouwde betaalbare huurwoningen.
- Opvolgingsonderzoek: In dit onderzoek gaan we na in hoeverre het college uitvoering geeft aan raadsbesluiten over onze onderzoeken: het maken van een plan van aanpak en het rapporteren over de uitvoering van onze aanbevelingen.
- Indicatoren discriminatie: Met de indicatoren uit de begroting wordt de gemeenteraad op hoofdlijnen geïnformeerd over de geboekte voortgang bij belangrijke onderwerpen voor de stad. In dit onderzoek gaan we na of de

[g] Over het verzoekonderzoek naar het programma Signalling en Control Metro Amsterdam (SCMA) moet gezien de gewijzigde context, nog een besluit worden genomen. Dat besluit hangt af van de vraag in hoeverre er bij de raad nog steeds behoefte is aan dit onderzoek.
[h] Gedurende 2022 verwachten we over de afgeronde casusonderzoeken tussentijds te rapporteren, de afronding van het gehele onderzoek loopt echter naar verwachting door tot in 2024.

indicatoren in de begroting een toereikend beeld opleveren van de voortgang en ontwikkelingen bij het tegengaan van discriminatie.

11 Afgeronde onderzoeken in 2022

In 2022 hebben wij de volgende onderzoeken afgerond en gepubliceerd:

- Ambities Coalitieakkoord 2018-2022: Dit onderzoek richtte zich op het inzichtelijk en navolgbaar maken van de ambities uit het coalitieakkoord voor de periode 2018-2022. Het bestuurlijk rapport met conclusies en aanbevelingen hebben we vóór de gemeenteraadsverkiezingen gepubliceerd, op 28 januari 2022. Voorafgaand aan de publicatie van het bestuurlijk rapport in 2022 publiceerden we in het najaar van 2021 het onderzoeksrapport in tien afzonderlijke delen.
- Openbaar maken van overheidsinformatie in Amsterdam: In dit onderzoek zijn we nagegaan of het college bij het openbaar maken van documenten van de gemeente volgens de eigen en landelijke regels handelt en het haar eigen doelen bereikt. Het onderzoek is in twee delen gepubliceerd: op 28 januari 2022 en 18 februari 2022.
- Participatieparagraaf: Bij dit onderzoek stond de vraag centraal of de participatieparagraaf in college- en dagelijks bestuur voordrachten werkt als instrument om te borgen dat de gemeente eerder en bewuster nadenkt over de manier waarop Amsterdammers bij het maken van nieuwe plannen worden betrokken. Het onderzoek is op 24 november 2022 gepubliceerd.

Eindnoten

[1] Gemeente Amsterdam, *Amsterdams Akkoord, Coalitieakkoord 2022-2026*; Vereniging van Nederlandse Gemeenten, *Rijksbegroting 2023 en de gevolgen voor gemeenten*, Bijzondere ledenbrief, september 2022.
[2] Uitvraag Burgerpanel Rekenkamer Amsterdam, november 2022.
[3] Campagne Rekenkamer Amsterdam, november 2022.
[4] https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/duurzaamheid/
[5] Rondgang rekenkamer langs raadsfracties, november 2022-januari 2023.
[6] Gemeente Amsterdam, *Begroting 2023*, p.10; Gemeente Amsterdam, *Amsterdams Akkoord, Coalitieakkoord 2022-2026*.
[7] Vereniging van Nederlandse Gemeenten, *Rijksbegroting 2023 en de gevolgen voor gemeenten*, Bijzondere ledenbrief, september 2022.
[8] Gemeente Amsterdam, Bestuursopdracht Inzicht in beleid, geld en keuzes, p. 1.
[9] Gemeente Amsterdam, *Uitvoeringsprogramma afval en grondstoffen 2020-2025*.
[10] Gemeente Amsterdam, Raadsbrief *Afvaloffensief*, 1 april 2021.
[11] Rekenkamer Amsterdam, *Meldingen openbare ruimte Amsterdam*; Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, *De staat van de stad Amsterdam XI*, p. 187; Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, *Overlastmeldingen door Amsterdammers*, september 2022; https://www.parool.nl/amsterdam/amsterdammers-klagen-steeds-meer-over-afvaloverlast-centrum-spant-kroon~b3222593/
[12] https://www.parool.nl/amsterdam/dienst-die-verantwoordelijk-is-voor-afvalinzameling-onder-verscherpt-toezicht~bac027b7/
[13] Rondgang rekenkamer langs raadsfracties, november 2022-januari 2023.
[14] Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, *De staat van de stad Amsterdam XI*, p. 179
[15] Campagne Rekenkamer Amsterdam, november 2022.
[16] Gemeente Amsterdam, *Amsterdams Akkoord, Coalitieakkoord 2022-2026*, pp. 57, 85; https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/afval-en-schoon/.
[17] https://www.parool.nl/amsterdam/amsterdam-nadert-miljoen-inwoners-groei-vooral-door-migranten~b2052841/; Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), *Regionale Bevolkings- en Huishoudensprognose 2022-2050*, juli 2022.
[18] Gemeente Amsterdam, Amsterdamse *referentienorm voor maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen*, 19 januari 2018.
[19] Gemeente Amsterdam, *Omgevingsvisie 2050*; https://amsterdam2050.nl/functies/maatschappelijke-voorzieningen/
[20] Campagne Rekenkamer Amsterdam, november 2022.
[21] Gemeente Amsterdam, *Begroting 2023*, p. 266.
[22] https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/stedelijke-ontwikkeling/openbare-ruimte/cijfers/
[23] https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/stedelijke-ontwikkeling/openbare-ruimte/
[24] Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, *De staat van de stad Amsterdam XI*, pp. 176-179.
[25] Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, *De staat van de stad Amsterdam XI*, p. 179.
[26] Campagne Rekenkamer Amsterdam, november 2022.
[27] Gemeente Amsterdam, *Begroting 2023*, p. 75.
[28] Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, *De staat van de stad Amsterdam XI*, pp. 140-142.
[29] Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, *De staat van de stad Amsterdam XI*, p. 138.

[30] Gemeente Amsterdam, *Amsterdams Akkoord, Coalitieakkoord 2022-2026;* Gemeente Amsterdam, *Begroting 2023*.
[31] Rondgang rekenkamer langs raadsfracties, november 2022-januari 2023.
[32] Gemeente Amsterdam, *Verkenning Kansenongelijkheid*, september 2019; Gemeente Amsterdam, *Amsterdams Akkoord, Coalitieakkoord 2022-2026*.
[33] Gemeente Amsterdam, *Amsterdams Akkoord, Coalitieakkoord 2022-2026*.
[34] Rekenkamer Amsterdam, Analyse schriftelijke vragen, november 2022.
[35] Uitvraag Burgerpanel Rekenkamer Amsterdam, november 2022; Campagne Rekenkamer Amsterdam, november 2022.